

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101851

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Риженко Анатолій Сергійович
2. Ryzhenko Anatolii Serhiiovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Агрономія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-06-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Фермерське господарство Вітчизна-Тиниця

Код за ЄДРПОУ: 32654676

Місцезнаходження: вул. Гагаріна, буд.39, с. Тиниця, Бахмацький р-н., Чернігівська обл., 16560, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.004.027

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.37

Тема дисертації:

1. Продуктивність соняшнику залежно від норми висіву в умовах Лівобережного Лісостепу України
2. Productivity of sunflower hybrids depending on the sowing rate in the conditions of the left-bank forest steppe of Ukraine

Реферат:

1. Дослідження проводилися в Лівобережному Лісостепу України на чорноземах опідзолених легкосуглинкових. Досліджувалася реакція гібридів соняшнику на умови вирощування через встановлення стабільності та пластичності гібридів щодо формування урожайності за зміни морфологічних ознак рослин. Критеріальна оцінка погодних умов дозволяє встановити, що Лівобережний Лісостеп України є зоною, придатною для вирощування гібридів соняшнику та реалізації потенціалу врожайності на високому рівні, що забезпечується стабільно необхідними сумами позитивних, активних, ефективних температур й сумою

теплових одиниць, а також достатньою кількістю опадів. Для проходження повного циклу розвитку рослин соняшнику необхідна сума активних температур (тб. м.=10 °C), для гібриду 'Український F1' – 2354,6 °C; 'P63LL06' – 2306,4; 'НК Бріо' – 2401,3; 'НК Ферті' – 2379,7 °C; сума ефективних температур, °C: 'Український F1' – 1081,5; 'P63LL06' – 1056,9; 'НК Бріо' – 1104,9; 'НК Ферті' – 1109,1 °C. Суми температур, як за температурою біологічного мінімуму 10 °C, так і 5 °C, відповідають біологічним потребам рослин соняшнику і не є обмежуючим чинником для вирощування. Встановлено, що віднесення гібридів до різних груп стиглості за даними оригінаторів є умовним і змінюється залежно від географічного розміщення зони вирощування. Довговічність насіння соняшнику визначається властивостями гібридів, умовами вирощування та зберігання і є надзвичайно важливою характеристикою для культур з високим вмістом жирів, яку необхідно постійно контролювати. Господарську довговічність насіння соняшнику за зберігання без регулювання температурного режиму і вологості повітря («ex situ») зберігає впродовж 8 місяців, біологічну – 23 місяців; за температури +10 °C – 11 та 32 місяці відповідно; за температури +5 °C – господарська довговічність склала 27 місяців, а через 36 місяців схожість зберігалася на рівні 70 %. За зберігання за стабільно низької температури 0 і -5 °C схожість насіння не втрачається і не опускається нижче нормативних вимог. Загальні технологічні витрати на вирощування соняшнику складають 17,6–19,8 тис. грн/га. Прибуток за вирощування традиційних гібридів складає: 'Український F1' – 8,44–12,4 тис. грн/га; 'P63LL06' – 12,6–15,2; 'НК Бріо' – 16,8–19,8 тис. грн/га, високоолеїнового соняшнику 'НК Ферті' – 32,1–37,1 тис. грн/га. Собівартість насіння соняшнику складає 5308–7303 грн/т. Найвища рентабельність за вирощування високоолеїнового гібриду соняшнику 'НК Ферті' – 169,8–209,6 %. Рентабельність за вирощування традиційних гібридів складає: 'Український F1' – 47,7–68,9 %; 'P63LL06' – 67,0–87,6; 'НК Бріо' – 88,0–114,1 %. Коефіцієнт енергетичної ефективності за вирощування гібридів соняшнику змінюється від 3,77 до 4,87. Найвищий коефіцієнт енергетичної ефективності був за вирощування гібриду 'НК Бріо' – 4,50–4,87. Варіація коефіцієнта була значно більшою за вирощування різних гібридів, ніж за зміни норми висіву.

2. The research was conducted in the Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine on podzolic light loam chernozems. The reaction of sunflower hybrids to growing conditions was studied by establishing the stability and plasticity of hybrids in relation to the yield formation due to changes in morphological characteristics of plants. Criteria assessment of weather conditions allows us to establish that the Left Bank Forest-Steppe of Ukraine is an area suitable for growing sunflower hybrids and realizing the yield potential at a high level, provided by the stable required amounts of positive, active, effective temperatures and heat units, sufficient rainfall. To go through the full cycle of sunflower plant development, the required amount of active temperatures for hybrid 'Ukrainskyi F1' – 2354.6°C; 'P63LL06' – 2306.4; 'NK Brio' – 2401.3; 'NK Ferti' – 2379.7°C; sum of effective temperatures, °C: 'Ukrainskyi F1' – 1081.5; 'P63LL06' – 1056.9; 'NK Brio' – 1104.9; 'NK Ferti' – 1109.1°C. The sum of temperatures, both at a biological minimum temperature of 10°C and 5°C, corresponds to the biological needs of sunflower plants and is not a limiting factor for cultivation. It is established that the assignment of hybrids to different maturity groups according to the originators is conditional and varies depending on the geographical location of the growing area. The longevity of sunflower seeds is determined by the properties of hybrids, growing and storage conditions, and is an extremely important property for crops with a high content of fat, which should be constantly monitored. The economic longevity of sunflower seeds for storage without regulation of temperature and humidity ("ex situ") is maintained for 8 months, biological – 23 months; at a temperature of + 10 – 11 and 32 months, respectively; at a temperature of + 5°C – economic longevity was 27 months, and after 36 months the germination remained at 70%. With storing at a stable low temperature – 0°C and – 5°C seed germination is not lost and does not fall below the regulatory requirements. The total technological costs for sunflower growing are 17.6 – 19.8 thousand UAH/ha. Profit for growing of traditional hybrids is: 'Ukrainskyi F1'– 8.44 – 12.4; 'P63LL06'– 12.6 – 15.2; 'NK Brio' – 16.8 – 19.8 thousand UAH/ha, of high-oleic sunflower 'NK Ferti' – 32.1 – 37.1 thousand UAH/ha. The cost of sunflower seeds is 5308 – 7303 UAH/ton. The highest profitability for growing of high-oleic sunflower hybrid 'NK Ferti' is 169.8 – 209.6%. Profitability for growing of traditional hybrids is: 'Ukrainskyi F1'– 47.7 – 68.9; 'P63LL06' – 67.0 – 87.6; 'NK Brio' – 88.0 – 114.1%. The energy efficiency ratio for growing sunflower hybrids varies from 3.77 to 4.87. The highest energy efficiency ratio was for the cultivation of hybrid 'NK Brio' – 4.50 – 4.87. The variation of the coefficient was much

higher for the cultivation of different hybrids than for changes in the seeding rate.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каленська Світлана Михайлівна
2. Kalenska Svitlana Mykhailivna

Кваліфікація: 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домарацький Євгеній Олександрович
2. Domaratskyi Yevhenii Oleksandrovych

Кваліфікація: 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федорчук Михайло Іванович

2. Fedorchuk Mykhailo Ivanovych

Кваліфікація: 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Літвінов Дмитро Вікторович

2. Litvinov Dmytro Viktorovych

Кваліфікація: 06.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасічник Наталія Анатоліївна

2. Pasichnyk Nataliia Anatoliivna

Кваліфікація: 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Танчик Семен Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Танчик Семен Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.